Novinky z výstaviště.

New-yorská nerostná výstava.

New York bude míti celou skupinu budov na výstavišti chicagském a jedna z krásných a zajímavých bez odporu bude pavilon pro výstavu nerostů. Bude to colonnada (podloubí) 61 stop dlouhé, 31 stop široké a 22 vysoké v podobě pravoúhelné. Práce výzdobná provedena v římsko-jonickém slohu a jednotlivé oblouky jsou stejně staveny,

(New-yorský pavilon nerostů.)

a rohové pavilonky ozdobeny zábradlím. Římsy a vlysy ozdobeny jsou vyřezávanými tabulkami a oblouků mezi jednotlivými arkýři jsou ozdobeny scénami z dolů a náčiním. Největší podiv vzbuzovati bude obelisk v průčelí pavilonu, seřaděný z různých kamenů podle geologického postupu. Toto jest výmysl dra. James Halla, státního geologisty, jenž celý život svůj věnoval tajnostem přírody a jenž původcem jest několika geologických pojednání.

* * *

Stavba paláce rybářského jest již dohotovena.

Palác umění rybářského jest nyní tak dalece dohotoven, pokud se týče zevní práce a pokud započato bylo s výzdobnými pracemi vnitřními.

(K pracem na rybařském paláci.)

Jak všecky ozdobné práce, tak tak i praktická výprava vyžaduje neobyčejné zručnosti a umělosti. Ředitelové ujišťují, že bude výstava ryb, rybářského načiní a všeho toho, co s rybařením v úzkém stojí spojení, tak krásná, jako dosud nikde na světě viděna nebyla. Budova sama bude nejvyšší a nejlepší stavitelskou ozdobou na výstavišti světovém.

* * *

Drobnosti.

Český umělecký průmysl na výstavě.

W. G. Rosenthal, rakouský komisař, který řídí přípravy pro speciální uměleckou industrii v rakouské čtvrti výstavní, byl přítomen schůzi umělecké komise, a mezi jiným sdělil následující: "Sbírka uměleckých výrobků průmyslových předčí všechny skupiny podobného druhu, jež dosud na výstavách světových uspořádány byly. Hlavně budou to umělecké výrobky kovové, najmě pak z bronzu, české sklářství a zboží porcelánové, jež budou bez odporu vzbuzovati obdiv všech účastníkův výstavy. Některé předměty pocházeti budou z vládního musea, any ostatní obstarány budou od soukromých sběratelů. Sbírka tato bude umístěna hned při vchodu do rakouského pavilonu v paláci "svobodných umění".

*

Kuchyně na výstavišti.

Celkem zřízeno bude 150 restaurací na výstavišti; dále kavárny a pod., kde budou moci navštěvovatelé ukojiti hlad i žízeň. Z těch připadne 125 na 16 úředních paláců, kteréžto budou majitelem firmy "Wellington Catering Co." Obsluha a jakost pokrmů i nápojů bude trojího druhu a dle toho bude se také říditi plat v restauracích. Tak bude si moci host objednati za 5 ctů. šálek kávy, jako na druhé straně výtečný steak platiti se bude $3.00. Pro úředních 125 restaurací bude jediná společná kuchyně, která bude obsahovati pekárnu o 12 pecích a špižírnu. Pekárna bude vystavěna na ploše 150x150 stopách a špižírna 125x350 st. Kuchyně samotná zaujímati bude plochu 150x80 stopách. Hlavními společníky Wellingtonovy firmy jsou A. S. S. Gage, S. Gage a E. B. Gage. Denní spotřeba masa hovězího bude as 30,000 liber. Kávy bylo objednáno 400,000 liber, z nichž se připraví 16 milionů šálků nápoje. Restaurace a kuchyně budou zaměstnávati 500 lidí. Ve druhém poschodí restaurací budou zřízeny jídelny pro úřednictvo výstavní, kterého bude aspoň na 20,000 osob. Ve všech restauracích bude moci býti obslouženo na osmdesát tisíc denně. Kdo se nespokojí s restauracemi Wellingtonovými, bude si moci zajíti do elitních hotelů, jako do "The White-Horse-Inn", jenž se nalézá na jihovýchodním rohu parku blízko strojnického paláce. V hotelu "Clam Bake" budou se připravovati pouze pokrmy z rybího masa, raků, ústřic a jiné pochoutky delikátní. Tento hotel postaven bude ve slohu francouzsko-renaisančním a bude se v něm obsluhovati na 20,000 osob denně. Sklepníků bude zaměstnáno 350. Vedle rybářského paláce bude polská restaurace, kde hladový navštěvovatel nasytí se jídly evropskými, hlavně pak polskými. Pro Rakušany bude restaurace ve "Staré Vídni", kdež se bude připravovati světoznámý pokrm, hlavně uherský pokrm národní — "paprikáš". Vedle zmíněných bude celá řada jiných restaurací v Jackson parku, které budou mezi sebou soutěžiti, a každá z nich dělá si laskominy na tučný výdělek.

*

Milwancký umělec Alois Loehr přijel předešlý týden do Chicaga a přivezl s sebou štít, jenž je zhotoven ze stříbra a pro světovou výstavu určen. O štítu sdělují milwaucké noviny následující: Štít připevněn jest na sloupu a může se otáčeti. Rozdělen jest v pět kruhů. V prvém znázorněna jest historie Ameriky od doby předhistorické až do chicagské světové výstavy. Umělec předvádí nám zápas předpotopních zvířat, Indiány, býky honící; Normany, budující známou stavbu Newpost; přistání Kolumbovo a jeho přátel; boj rudochů proti vytlačujícím je Španělům; obrazy a ukázky z činnosti missionářů Indiány na víru obracejících; scénu při zachránění kapitána Johna Smitha Pocahonty; přistání emigrantů po lodi "May flower"; zvon svobody; odevzdání meče Cornwallisem Jiřímu Washingtonovi; práce zálesáků v Kalifornii; válkou osvobozenou rodinu otroků; scénu na hřbitově — kde uniový vojín vdově po padlém válečníku z jižní armády ruku k smíření podává; 4 díly světa ostatní kruhy opatřeny jsou rytinami velkých státníků a mužů věd.

*

Professor D. Moscanas z Kairo přijel do Chicaga, aby podnikl reprodukci egyptského chrámu. Divuplná tato země starého světa, o níž Herodot nám již vypráví, zastoupena bude na výstavě modelem chrámu v Thebách. V chrámě ukazovány budou kresby pyramid, tisíce let starých. Dále vystaveny zde budou egyptské mumie, pohřebiště z doby krále Šalamouna.

*

Španělský damský výbor zašle knihy, výstřižky z časopisů, ženské vynálezy a jiné. Dále znázorněn bude zde ženský průmysl tabáčnický, jakož i způsob zachovávání čerstvých ryb a ovoce.

*

Pražská rada městská k návrhu faráře Nykiesa povolila potřebný náklad na kaligrafické provedení diagramu o činnosti komitétu dam při opatovnách a školkách v Praze pro ženské oddělení ve výstavě v Chicagu.

*

Pro výstavní koncerty, ustanovené na 16. a 30. června, vybrány Bachovy sv. Matěje pašie; pro 14. a 28. června Handlův messiáš a Boethovenovy symfonie čís. 9. Jako solisté engažováni Ed. Lloyd a Myron W. Whieney. Mimo to nalézají se následující díla na programu: hudba k Oidipus Tyranus, "po březní bouře", jarní symfonie č. 2. od prof. J. Paina, symfonie č. 2. v B mol, overtura Melpomene, kantata Phoenix Expiraus od Geo. W. Chadwika; serenada pro smyčcový orchestr, kvartet pro piano a smyčcový orchestr od Artura Foote; orace "Velká republika" a overtura od Geo. Brissona; suita pro orchestr od H. R. Shellyho; slavnostní pochod od Ad. M. Foerstera kompo-sice od McDowella, Templetona, Stronga a Fr. van der Stuckera.

II.

Český národ,

jeho politické a kulturní snažení. Historický náčrt o oprávněnosti českého národa na svobodu.

Úspěchy Čechů na poli kulturním.

(Od r. 1620. — 1892.)

Válkou třicetiletou byl podvrácen květ české moci a slávy.

Národ český, který chtěl být křesťanštějším svých sousedů, snažil se v 17. století očistiti víru od neřestí, kterými pokálena byla. A hle, za vznešenou snahu svou počal pociťovati plnou měrou zášti sousedních národů. Byl *zdecimován.*

Pro svobodu víry a pro svobodu národnosti kleslo 21. června 1621. na staroměstském náměstí v Praze 27 osob šlechtického stavu českého. Krvavý trest proslaven byl po způsobě afrických divochů vystavením hlav popravených hrdinů na věži Mostecké.

Kdo nebyl ze šlechty odpraven, byl vypovězen. Ze zemi vyjíti museli evangeličtí a bratrští kněží, osoby stavu panského, rytířského i městského.

Jak se vypravuje, odebralo se přes 36 tisíc zámožných rodin z Čech. Jen selský lid nesměl se stěhovati. Tomu po turecké manýře vštěpována křesťanská, katolická láska mečem a ohněm a když nespokojen se vzpíral, byl na hrdle trestán.

Statky Čechův, kteří s krvácejícím srdcem rodnou vlasť opustili, byly dány cizincům. Od té chvíle zahnízdila se v Čechách šlechta cizácká, mimo několik domácích, kteří se nové éře podali.

Veliký král a císař, který uvedené barbarství provedl, byl Ferdinand I. který jinak zván byl "*katolický*" !!

Šlechetného příkladu Ferdinandova následovali nástupci.

Půl druhého století odtud bylo pro Čechy dobou utrpení a bídy, které zakusil málokterý národ Europy.

Ty Čechy, kteří ve vlasti zbyli, sveřepý cizák zapřáhal v pluh, rval jim poslední sousto od úst, svlékl jedinou košili, mrskal je knutou, věznil, do smrti ubíjel. Co českého, bylo spalováno, ve školách radili Jezuité a naposled přišel císař Josef II. a snažil se Čechům vyrvat poslední klenot, — *jazyk český.*

Tenkráte bylo Čechům nejhůře. Tak nedařilo se ani národům v Africe a na celém širém světě.

Divoši a tyrani bleděli vždy zbaviti národ svobody a snad i jmění, ale rváti vzdělanému národu víru, jazyk, jmění, svobodu, toho dokladů pořídku je v historii vůbec, toho národ a vladaři poněkud k vzdělaným se řadící, nikdy se nedopouštěli. . . . (Poukazujeme na předešlou kapitolu o poplatnosti Čechů).

Českému národu zvonili umíráčkem, zdálo se, že umřel. V umírání uplynulo 150 let! Však láska k jazyku zvítězila. Ta zaklepala na chýše, a na srdce, vznítila odvážnější a dala národu buditele, kteří polomrtvý národ český křísili. (Počátek 19. století.)

Byla to práce ohromná.

Česky mluvil tehdá jen sedlák, podruh; vše ostatní bylo německé.

A buditelů bylo málo. Tak málo, že na počátku 19. století vzniklo charakteristické přísloví: "Kdyby strop na ně při schůzi spadl, že by zabil je všecky a s nimi národ.

Buditelé však podjali se úkolu svého pevně. Z počátku mnohý z nich sic pochyboval, že podaří se několika mužům vzkřísit národ, a není to hanou, z prvu leckterý styděl se křísiti zdánlivou mrtvolu.

Ale první úspěchy zahnaly obavy a buditelé posilněni jimi, vykonali potom dílo, že s údivem dnes na ně pohlížíme. Buditelé tito mají jméno světového zvuku a můžeme s hrdostí se u nich pozdržeti a o nich byť málo, přece něco pověděti.

O národ český v dobách jeho probuzení vysoce se zasloužili:

Josef Dobrovský, sepsal mluvnici českou a opravil český pravopis: Jsa zpytatelem nářečí slovanských, sepsal rozpravu o tvořivosti jazyka slovanského. Psalť ovšem nejvíce německy a latinsky, maje za to, že nemá národ náš budoucnosti, ačkoli vřelou láskou a zcela oddán mu byl. Povoláním byl kněz. Narodil se roku 1773 v Uhrách v Děrmetu u Rábu, maje zde otce desátníkem. Vychován byl v Čechách v Horšově Týně, cvičil se v Německém Brodě a v Klatovech a na to v Praze na universitě. R. 1829. zemřel velezasloužilý buditel tento a pochován jest ve Starém Brně.

Josef Jungmann narodil se roku 1773. ve vsi Hudlicích u Berouna. Po studiích stal se doktorem mudrctví a profesorem v Litoměřicích a na to v Praze. Celý věk svůj sbíral a pořádal slova česká v ohromný Slovník, aby psáti a vydávati se mohla vznešená a vědecká díla jazykem českým. Spisy jeho, jež nám zůstavil, vyznamenávají se výborným slohem a mají posud pro národ velikou cenu. R. 1847. zesnul Jungman a národ z vděčnosti postaral se o smutečné služby Boží po širé vlasti. R. 1873 oslavovala se stoletá památka jeho narozenin, národní slavností velkolepou a všude blahořečilo se slavnému Jungmanovi, jenž národ vzkřísil.

(Pokračování.)

Zaručené vyléčení.

Oprávňujeme naše oznamované lékárníky prodávati Dr. King's New Discovery proti souchotím, kašli a nastuzeninám za těchto podmínek: Jste-li stížen kašlem, nastuzením aneb kteroukoliv plicní, krční neb prsní nemocí a budete-li užívati léku toho dle návodu, náležitě jej zkusivše, a nedocílíte zlepšení, můžete navrátit láhev a dostanete peníze své zpět. Nemohli bychom činit tuto nabídku, kdybychom nevěděli, že na Dr. King's New Discovery se možno spolehnouti. Nikdy vás neoklameme. Láhve na zkoušku v lékárně Goodman Drug Co. Velké láhve po 50c. a $1,00. (2)

Pomohl mu.

Ct. p. Dostal :—Byl jsem postižen prudkým kašlem a bolestmi od kašle pocházejícími, čemuž bylo v krátkém čase odpomoženo po použití Vašeho Balsámu proti kašli. Můj dík vám budiž odměnou.

C. A. Cejka,
Cedar Rapids, Ia.

Užívejte.

Haller's Barb Wire Liniment pro všeliké pořezání a jiné bolesti koní a dobytka. Jest nejlepší na zemi.

CHURAVÍTE ?

POTŘEBUJETE POMOCI ?

Zda-li ano, čtěte dole[illegible] uvedenou oznámku Severových léků pro domácnost.

Severovy osvědčené léky jsou :

Severův Balsám pro plicní neduhy. *Balsam for Lung Diseases,* dočkal se všeobecného uznání. Je to výborný lék proti kašli a nastuzenině. Kašel, vykašlávání, dušení, zaslizování průdušnic, dýchavičnost, záškrt a všecky neduhy dýchadel jsou rychlým a jistým účinkem tohoto balsámu léčeny. Cena láhve 25c.

Severova žaludeční hořká, *Stomach Bitters,* získala slavné pověsti co posilnovatel zažívacích organů. Ona vrací k jídlu chuť, odstraňuje bolesti žaludku, kyselinu žaludeční, zácpu a tím podobné úkazy. Cena velké láhve $1, menší 50c.

Severův životní balsám, *Balsam of Life,* navrací ztracenou chuť k jídlu a je vydatným prostředkem proti nadýmání, [illegible] od žaludku, bolení hlavy (zvláště u ženských), mdlobě, závrati, zácpě, bolení v kříži; životní balsám osvědčuje se v[illegible] i u starších paní, když změna života nastoupila, kterýžto přechod často se značným utrpením provázen bývá. Též i dívky, které zoufeny bývají [illegible] neduhy s pohlavím jejich souvisícími, naleznly by úlevu a uzdravení v Severově životním balsámu. Cena láhve 75c.

Olej sv. Gottharda, *St. Gotthard's Oil.* Výborné mazání proti otekliňám, chronickým, revmatickým bolestem, pakostnici, píchání pod žebry, bolení uší, pohmožděninám, růži, boulím, zapáleným žlázám krčním, periodickému bolení hlavy, neuralgii a bolení zubů. Cena láhve 50c.

Severův silitel ledvin a jater. *Kidney & Liver Cure.* Kdo trpí nedostatečnou činností ledvin a jater, již v zápětí jdou nezáživnost, těžkomyslnost, zácpa, bolení hlavy, závrať atd., nejlépe udělá, když si objedná tento lék a bude dle předpisu užívati. Odstraňuje též močení krve, lezavku, písek v moči, kámen a vodnatelnost. Cena láhve $1.25.

Severův krvečistitel. *Blood Purifier.* Obsahuje pouze léčiva bylinná, pro čištění krve a povzbuzení životních sil nejpřednějšími autoritami lékařskými odporučená. Odstraňuje nemoce kožní, růži, boule, krtičné vady atd. Cena láhve $1.00.

Severův lék proti rheumatismu. *Rheumatic Cure.* Upraven je z takových látek léčivých, jež nejnovější bádání v oboru tom odporučilo a po je nejlepšího předpisu, tak že léčí všechny druhy rheumatismu. Cena láhve $1.00.

Severův lék proti choleře a průjmu, *Cholera and Diarrhoea Cure,* neměl by v žádné domácnosti chyběti, jmenovitě během letních měsíců, neboť jest velmi dobrým prostředkem proti letní cholere. S úspěchem lze jej použíti při zapálení střev a pobřišnice. Velká láhev 50c., malá 25c.

Severův červokaz, *Vermifuge,* osvědčil se co velmi účinný prostředek na vyhubení červů a škvrkavek a odvedení jich z těla lidského. Hojí žaludeční a střevní katar a odstraňuje slem. Je lahodný k užívání. Cena lahvičky 25c.

Severovy pilulky pro játra, *Liver Pills,* léčí všechny choroby jater, žloutenku, zatvrdnutí, rozšíření či zvětšení jater, zácpu, bolení hlavy, nechuť k jídlu, žádné chronické nemoce atd. Je to nenahraditelný prostředek pro ty, kdo trpí stále zácpou. Cena škatulky 25c.

Severova masť na rány a bolesti. *Healing Ointment.* Upravená z léčivých b[illegible]in. Hojí všechny rány čerstvé i zastaralé, růži, vředy, opary i spáleniny. Hnisavé bolesti, obzvláště na nohou starších lidí, rychle hojí, pakli dle návodu se přikládá. Cena krabičky 25c.

Severova masť pr. svrabu a vyráženinám *Itch and Skin Ointment,* je rychlou a vydatnou pomocí při této nanejvýš odporné chorobě, pakli užívá se zároveň krve čistitel a pilulky pro játra, co lék vnitřní. Hojí též lišeje a všecky vyrážeňiny. Cena láhve 50c.

Severova zlatá masť na oči, *Golden Eye Salve,* používali se dle předpisu, je zrovna neomylným prostředkem proti neduhům očním od nepatrného nastuzení až po nejprudší zánět. Trpí-li děti zapálením očí po osypce neb horečce, tato masť jim rychle pomůže. Cena 25c.

Severova hojivá náplasť (flastr). *Healing Plaster,* je znamenitý zevnitřní prostředek proti místnímu revmatismu, prudkým bolestem a píchání, ztrženině kříže, zap lu svalů, nemocím kyčle a páteře, křečím, chromotě a pod. Cena 25c.

Severův sílitel vlasů, *Hair Tonic,* jest výborným prostředkem proti vyráženinám lebky, lupům a pod. Může-li něco zameziti vypadávání vlasů aneb podnítí jich vzrůst, je to tento sílitel. Cena láhve $1.00.

Severova růžová masť, *Rose Salve,* odstraňuje všelikou podrážděnost kůže a dodává tvářím příjemnou hladkost, svěžest a lesk. Působí dobře proti zpruzení nemluvňat, na rozpukané pysky atd. Cena 25c.

Severova pomáda na vlasy, *Hair Pomade,* sloužící k ozdobě i síle vlasů a pomáhá od lupů a ohnipaře či prašivině hlavy. Cena 25c.

Severův prášek na zuby, *Tooth Powder,* je výborný pro čistění zubů, vzbuzuje libý pocit v ústech, sílí a uzdravuje dásně a dodává dechu příjemné vůně. Cena 25c.

Severovy kapky proti bolení zubů. *Toothache Drops,* zbaví bolesti každého velmi rychle a měly by se pokaždé použíti dříve než se sáhne k prostředkům radikálnějším. Cena 10c.

Severův ničitel kuřích ok, *Corn Cure,* je pravým ničitelem těchto trapičů, poskytuje rychlou, snadnou a trvalou odpomoc. Cena 25c.

Severův jistě hojící liniment, *Sure Cure Liniment,* pomáhá koním od nakolenice, bolavky od uzdy, tvrdého vředu, vlaské kosti, mozolů, schvácení, o ekliny, tuposti přehybů, bolesti svalů od přílišné práce, odřeninám od chomoutu a všeho podobného. Cena láhve 50c.

Severův léčivé prášky, *Condition Powder,* jest zvláště připraven k léčení nových a panujících nemocí koní, hovězího dobytka, ovcí a prasat v západních krajinách. Při každém onemocnění lze ho užívati s dobrým výsledkem. Cena větší krabičky 50c., menší 25c.

Severova karbolová masť pro dobytek, *Veterinary Carbolized Ointment,* hojí odřeniny, způsobené chomoutem neb sedlem, škrábnutí, zastaralé rány, boláky, hnisy, pukliny, pohmožděniny atd. Masť tato okamžitě zastaví zápal a zamezí hnisání či podbírání. Cena krabičky 50c.

Na prodej ve všech českých lékárnách a obchodech.

N.B. Dovoluji si upozorniti jednoho každého, kdož by léky mé na blízku svém obdržeti nemohl, že jsem pokaždé hotov poslati je jednotlivě na každou adresu, dobře opatřené a zapakované, po obdržení dotyčné částky. Peníze pošlete buď prostřednictvím bankovní poukázky na Chicago neb New York, poštovní poukázky (money order) aneb ve psaní registrovaném. Léky tekuté pošlou se po express, nutno tedy udati nejbližší express office. Prášky a pilulky neb mastě mohou poslány býti poštou.

☞ Pp. překupníkům ku prodeji mých léků nabízím největší provisí.

Vyrábitel a majitel

W. F. SEVERA,
český lékárník,
26 a 28—2d Ave., Cedar Rapids, Ia.